

ПРОБЛЕМИ ВЗАЄМОДІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ПОДАТКОВОГО ОБЛІКУ

Шигабутдінова А.І.

*Науковий керівник: Хорошилова І.О., к.е.н., старший викладач
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

З прийняттям в Україні Податкового кодексу система оподаткування яка має великі повноваження (регламентує порядок формування собівартості, прибутку, розробляє інструкції, рекомендації та передбачає покарання) стикається з проблемою узгодження податкового обліку та бухгалтерського. Податковий облік і бухгалтерський облік – різні підсистеми, які безпосередньо пов'язані один з одним і є єдиним цілим в структурі управління підприємством.

У сучасній економічній науці можна виділити дві концепції співіснування підсистем бухгалтерського обліку та оподаткування: континентальна і англо-американська. На практиці дуже важко однозначно ідентифікувати модель, яка застосовується в тій чи іншій державі.

В континентальній концепції було введено правило: сума балансового прибутку повинна дорівнювати оподаткованого величиною. Головний принцип цієї концепції ґрунтується на тому, що будь-який фінансовий звіт повинен бути складений в інтересах держави.

Основоположний принцип Англо-американської моделі базується на тому, що балансовий прибуток принципово відмінна від прибутку, розрахованої з метою оподаткування.

Причинами виникнення різних концепцій побудови взаємозв'язку системи бухгалтерського та податкового обліку є як соціально-економічні, так і політичні і навіть географічні фактори.

В даний час у світовій практиці спостерігається тенденція орієнтації національних систем бухгалтерського обліку на якийсь загальний комплекс підходів і правил, що дозволяють однаково інтерпретувати інформацію, відображену в бухгалтерській звітності підприємств.

Основні проблеми взаємодії бухгалтерського і податкового обліку обумовлені джерелами відмінностей даних бухгалтерського та податкового обліку.

Національна концепція розвитку системи бухгалтерського та податкового обліку повинна будуватися виходячи з таких ключових принципів: єдності систем бухгалтерського обліку та оподаткування; збереження традиційної незалежності нормативно-методичної бази бухгалтерського обліку від податкового законодавства; методика розрахунків податкових сум і документальне оформлення податкових відносин в цілому повинні виходити з основ класичного бухгалтерського обліку, а не навпаки.

Актуальність теми доводить те, що існують численні та суттєві розбіжності у правилах обліку окремих об'єктів та операцій, що визначаються бухгалтерськими і податковими нормами.

Однак, існує ціла низка принципів, властивих як бухгалтерському, так і податковому обліку, та багато спільного є в об'єктах і методах цих підсистем обліку. З практики відомо, що інформацію, яка міститься в реєстрах бухгалтерського обліку, підприємство може використовувати для визначення податкової бази. Якщо цієї інформації виявляється недостатньо, в такому разі підприємство може або вести самостійні реєстри податкового обліку, або доповнювати реєстри бухгалтерського обліку додатковими реквізитами.

Отже податкові різниці дають можливість взаємоузгодити ці два види обліку: бухгалтерський та податковий. Завдяки їх відображенню в обліку буде можливий контроль показників декларації на основі даних звітності і реєстрів обліку цих різниць.

Слід зазначити, що справжня інтеграція податкового і бухгалтерського обліку буде сприяти розвитку і вдосконаленню не тільки бухгалтерського обліку, а й податкової системи країни. Оскільки бухгалтерський облік є основою для формування податкової бази, а зв'язок між ними обмежується завданням визначення величини податкової бази бо податкова система і досі перебуває в стані формування. Взаємодія бухгалтерського та податкового обліку потребує подальшого детальнішого дослідження та введення змін і удосконалень на законодавчому рівні та на практиці.

Література:

1. Гейер Е. Моделі взаємодії бухгалтерського обліку та оподаткування прибутку / Е. Гейер // Бухгалтерський облік і аудит. – 2011. – № 11. – С. 18-28.
2. Жураковська І. Податкові різниці як спосіб взаємоузгодження бухгалтерського обліку та податкових розрахунків: обліковий аспект / І. Жураковська // Бухгалтерський облік і аудит. – 2011. – № 12. – С. 12-22.
3. Соколов Я.В. Бухгалтерский учет в зарубежных странах: учебник / Я.В. Соколов, Ф.Ф. Бутынец, Л.Л. Горецкая, Д.А. Панков. – М.: Проспект. – 2007. – 672 с.

ПРО ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ

Шигабутдінова А.І.

*Науковий керівник: Ковальова Т.В., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Фінансовий стан кожного суб'єкта господарювання визначається його взаємовідносинами з іншими господарюючими суб'єктами, станом розрахунків між ними. Від величини кредиторської заборгованості підприємства залежить його фінансова стійкість, незалежність і платоспроможність. Теоретичні та практичні аспекти досліджуваної проблеми знайшли своє відображення в працях вітчизняних і зарубіжних вчених. Аналіз результатів досліджень свідчить, що теоретичні і практичні розробки з обліку, контролю та управління